

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29—23. Csekk száma: 72056

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 óra 4.30 P.,
negyedévre 12.40, félévre 24.80, 1 évre 49.60 P.

Messinától délre utóvédharcok fedezik a német-olasz csapatok tervszerű mozdulatait

Taorminát megszállták Montgomery kötelékei — Heves légi harcok a messinai-szoros felett — Charkov előterében a küzdelem minden képzeletet felülmúló elszántsággal dühöng

Milánót egymásután a negyedik éjszaka bombázta a RAF

Ma reggeli jelentéseink alapján a pillanatnyi adihelyzetet röviden a következőkben foglaljuk össze:

Keleten a világtörténelem legnagyobb anyagszájának három gyújtópontján, mégpedig Charkov, Brjanszk, valamint a Vjazma és a Szmolenszk közé eső szakaszon a harcok elszántsága és minden eddig felülmúló dühösége elérte paroxizmusát. Vonaikozik ez különösen Charkovra, ahol nagy tömeggel váltakoznak szinte óráról-órára a támadások és ellentámadások. Brjanszktól keletre, Karacev városa tegnap több ízben is gazdát cserélt, az orosz csapatok nagy áldozatokkal csak késő este vethették meg szilárdabban lábaikat a fontos stratégiai ponton.

Szicília északkeleti csücskén a messinai költő, valamint a félsziget legdélibb kikötője, Reggio di Calabria a tegnap egész nap dúló harcok eredményeképpen a brit és amerikai nehéztüzérség látványosságába kerültek. Ezzel lényegében el is dőlt a szicíliai küzdelem, a mai harcokat minden bizonnyal a német-olasz védők hőies elszántságának utolsó fellobbanása jellemzi.

Milánót 72 óra alatt mára virradó éjszaka a harmadik erős légitámadás érte. Részletek még nincsenek.

A RAF és az amerikai bombázók a Páris

melletti Le Bourget repülőtér ellen pusztító támadást intéztek. A részletek itt is hiányoznak.

Az Interimf. helyzetjelentése.

A Bjelgorod területén immár hat nap óta tomboló mozgóharcban a német páncélos erők vasárnap összpontosított támadással jelentős hadművelleti eredményt értek el. Többnapos kemény küzdelem után bekerítették egy nagy bolsevista harccsoportot, amelyet messze előre hajszoltak és amely mintegy 100 páncélosból és néhány gépesített lövészhadosztályból állt és a legszűkebb térre szorították össze. Ezeknek az erőknek a megsemmisítése folyik. Bár a visszárzás során nagy bolsevista gyalogsági és páncélos kötelékeket morzszoltak fel, illetve vertek szét, a bjelgorodi harcmezőn a német csapatok védekező és támadó harcokban vasárnap 57 bolsevista páncélost semmisítettek meg. Az oreli szakaszon a bolsevisták vasárnap széles arcvonalon megismételték támadásaikat, azonban véres veszteségekkel mindenütt vissza kellett vonulniuk. A kirovi és vjazmai szakaszon, valamint Bjelnyél a német csapatok a kemény és időnkint változó harcokban, amelyek vasárnap is egész napon át tartottak, a bolsevisták fegyver és katonabeli túlsúlyával szemben teljes elhárító eredményt értek el. Sok német kötelék jelentésében kifejezetten meg-

állapítja, hogy a bolsevisták elvesztése „szokatlanul magas” volt. E kijelentésnek kétszeres súlya van, ha meggondoljuk, hogy a német hadsereg szolgálati nyelve mennyire takarékoskodik a felsőfokkal. Ennek a harci szakaszának a balszárnyán meglepő támadással előre helyezték a német fő arcvonalat és az előző nap során elvesztett két helységet ismét visszafoglaltuk.

A Ladoga-tótól délre erős bolsevista támadások a német hadosztályok megrendíthetetlen ellenálló erejébe ütköztek és az egész vonalon mindenütt megfeszültek. Egy helyi betörést határozottan elszigeteltük. A kubáni hídfőnél német rohamcsapatok megtisztítottak egy régi betörési helyet és szűkös szovjet ellentámadásokat vertek szét a súlyos veszteségekkel okozva.

A Donec középső szakaszán német ütegek és fegyverek nagy bolsevista támadási előkészületeket vertünk szét. Ezt megelőzően sok bolsevista támadás hiúsult meg a német védők határozott ellenállásán. A német hadsereg páncéltörő fegyverei és közelharc fegyverei 193 harcocsit pusztítottak el az egész arcvonalon. A légvédelmi tüzérség 9 páncélost gyújtott fel. Páncéltámadásrepülőgépek 8 páncélost tetek harcceptelenné. Így a bolsevisták a legutóbbi 24 óra alatt legalább 210 harcocsit veszítettek.

a harcbevett hatalmas ember- és hadianyagtömeget. Mindenesetre az a tény, hogy a szovjet éhadaknak kereken 200 páncélos dandárát a németek kikapcsolták a küzdelemből és több mint ezer ütegüket megsemmisítették, vagy elszakmányolták, az eljövendő hetekben némileg latba fog esni. Ehhez járul még 6000 repülőgép elvesztése, úgyhogy ha a szovjet erő elhasználódása továbbra is ilyen emelkedő görbét mutat, a Szovjet offenzívájának válsága aggasztó fordulatot vehet. Berlini körök a fenti benyomást szerzők a jelenlegi harcok helyzetéről és ezt a benyomást az ellenfél legbizakodóbb közleményei sem képesek befolyásolni.

A Vatikán kívánságára nyilvánították Rómát nyílt városnak

Rómából jelenti a DNB: A Giornale d'Italia Róma nyílt várossá való nyilvánításának előzményeiről közli a pápának a biboros vikáriushoz intézett nyílt levelét és az Osservatore Romano megállapításait, melyekből két tény derül ki: 1. a Szent-szék tüstént a légiháború megkezdése után a hadviselő államok kormányait felszólította, hogy nyilvánítsák Rómát nyílt várossá. 2. A Vatikánban nem sikerült megegyezést létrehozni ebben a kérdésben a hadviselő államok között. A pápa újra az olasz kormányhoz intézett felhívást s ezt tudomására hozta mindenik külföldi kormánynak. Ezekben a felszólításokban a „Szent Városnak” kihangsúlyozott Rómát tiszteletben kell tartaniok a hadviselőeknek. A lap ezután emlékeztet arra, hogy Róma első bombázása után az angol és északamerikai kormány hivatalosan kijelentette, a fasiszta kormány a hibás, amely vonakodott Rómát nyílt várossá nyilvánítani. Kijelentették továbbá ezek a kormányok, hogy Rómát tiszteletben tartják, ha nyílt várossá való nyilvánítása megtörtént. Az új olasz kormány kijelentette, hajlandó Rómát nyílt várossá nyilvánítani.

A lap ezután emlékeztet arra, hogy 1940 júniusában Párist az első légitámadás után a franciák nyílt várossá jelentették ki és hogy a német hadvezetőség megkímélte a francia fővárost.

Légiriadó Zürichben

Bernből jelenti a DNB: A hétfőre virradó éjjel angol repülőgépek ismét átrepültek több hullámban Svájc felett, Bern, Lausanne és Zürich városában éjszaka 1 és 2 óra között légitámadó volt.

NÉMET HADIJELENTÉS:

Megkétszereződött a bolsevisták támadó ereje Vjazmától nyugatra

170.000 tonnányi hajóteret süllyesztettek el a német torpedóvető repülőgépek

Berlinből jelenti a DNB: A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távíráti Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:

A kubáni hídfőnél és a Donec középső szakaszán ellenséges helyi támadásokat hiúsítottunk meg. Bjelgorod szakaszán gránátosaink elkeseredett közelharcban visszaverték az újra és újra támadó bolsevista hullámokat. A hadsereg és a fegyveres SS páncélos harccsoportjai ellentámadásokkal mélyen betörték az ellenséges támadó kötelékek szárnyába, nagyobb csapatrészeket kerítették be, majd pedig megsemmisítették azokat.

Az Oreliól nyugatra levő térségben a bolsevisták támadó ereje csökkent. Ugyanakkor azonban megszervezték a vjazmai, beliji és a ladogatavi szakaszon arra irányuló erőfeszítéseket, hogy páncélos csatarepülőgépek harcbevételével és erős tüzérségi támogatással áttörjenek. Gyalogos és páncélgránátos hadosztályaink szilárd ellenállásán ezek a támadások mind megfeszültek. A bolsevisták mindenütt, ahol támadásra indultak, vasárnap is a leg-súlyosabb ember- és anyagvesztéseket szenvedték. 193 páncélost kilőttünk. A harci, zuhanóharc és csatarepülőzredek elsősorban a déli és középső arcvonalszakaszon az ellenség készenléti állásai és mozgásban levő csapatai ellen intézett eredményes támadásokkal támogatták a nehéz harcokat vívó földi csapatokat.

A szicíliai hídfő déli szakaszán nem került jelentékenyebb harci cselekményre sor, ugyanakkor azonban az északi szakaszon az ellenség nyomás erősebbé vált.

Mint különjelentésben már hírül adtuk, augusztus 13-án az esti órákban Klümper őrnagy vezetésével egy német torpedóvető repülőgépezred Gibraltártól keletre meglepő támadást intézett egy a Földközi-tengerre befutó hajókaraván ellen. Legénységünk merészen végrehajtott támadásokban 32 hajóegységen torpedótalálatokat ért el. Két romboló és nagy teljesen megrakott kereskedelmi hajó és egy tartályhajó azonnal elsüllyedt. Nyolc hajó erősen oldalára dőltve égyre maradt. A beálló sötétség és az erős légvédelmi tűz miatt a többi megtorpedózott hajó sorsáról először nem lehetett tudomást szerezni. A folytatólag végrehajtott felderítés azonban megerősítette, hogy legalább 170 ezer tonna hajóteret süllyedt el a hajókaravánból, illetve kapott megsemmisítő találatot. Hét repülőgépünk nem tért vissza.

600 kilométernyire bővült ki a szovjet offenzíva

Berlinből jelenti az MTI: A Német Távíráti Iroda katonai munkatársa jelenti a keleti harcok helyzetéről.

A szovjet offenzíva jelenleg a Bjelgorodtól délre levő harcmezőn egészen Vjazmáig terjed. Nem látszik kizártnak az sem, hogy még északabbra is ki fog terjedni a Szovjet támadása, mert Bjelnyél friss csapatokat vonultattak fel. Ezzel az arcvonallal több mint 600 kilométerre bővülne ki. Miután a harcok többi

Egy német tengeraltjáró Szicília északi partjai mentén merész támadásban elsüllyesztett egy északamerikai Brooklyn-osztályú cirkálót, amelyet rombolók biztosítottak.

Az ellenséges légierő a megszállt nyugati területek partvidéke ellen végrehajtott támadás során német vadászpilóták és a légvédelmi tüzérség ütegei a legutóbbi 24 óra alatt 16 repülőgépet, elsősorban nehézbombázót lőttek le. Az Atlanti-óceán felett vívott légi harcokban 5 ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg. Néhány ellenséges zavarórepülőgép az elmúlt éjszaka a Birodalom északi területe fölé repült. Német harci repülőgépekkel az elmúlt éjszaka jó látási viszonyok között kis magasságból sok robbanó és gyújtóbombával jó hatással támadták Portsmouth hadikikötő területét.

súlypontja még az elmúlt hat hét alatt bekerült a nagy nyári csata tűzkörébe, alapjában véve tulajdonképpen csak az Ilmen-tó körüli szakaszon honol nyugalom. A súlypontok váltakozó eltolódása közben tehát az egész keleti arcvonalon fel-lángolt a harc és szemlétemost csúcspontjához közeledik. A szovjet területi és hadászati sikere rendkívül csekélynek mondható, ha tekintetbe vesszük óriási erőfeszítéseit és

Ez Milánó

(Ezt a cikket az olasz városok elleni terrorhámadások előtt írta munkatársunk.)

Aki Milánót ismeri, elcsodálkozik a széles utcáin, két-, három-, sőt négy sávpáron közlekedő villamosokon, modern, tizenötemeletes házain, amelyek kopasz cementet fehér és zöld márványburkolattal igyekeznek olaszni tenni.

Az egész városban állandóan nagy a forgalom s a háborús viszonyok ellenére is működnek az ipari üzemek. Délután hat órától kezdve a két hatalmas vasútállomás sűrűn induló vonatai szállítják a sok hivatalnokot és munkást a környező kis falukba, ahol otthonuk és családjuk várja őket. A milánóiak a háború kényes körülményei folytán kétféleképpen lettek: vidékre költöztek sokan a légítámadások elől. A legcsodálatosabb nyugalmat oldották meg a problémát s most, mintha mi sem lenne természetesebb, reggel bejönnek a városba dolgozni, este pedig falura mennek aludni.

A huszpercenként induló vonatokon pedig elintézik az újság-, meg regényolvasást.

Milánó gazdag város. Lakosai legnagyobb többsége iparral és kereskedelemmel foglalkozik s a lombard siklás termékeny rizs- és búzaföldjei a racionális gazdálkodás mintaképei lehetnek.

Egy újságíró egy alkalommal azt mondta, hogy Olaszország tulajdonképeni fővárosa Milánó. Valójában elcsodálkozhat ezen a kijelentésen, hiszen aki Rómát ismeri, az egész nyugodtan mondhatja az ellenkezőjét: hogy Róma nemcsak Olaszország, hanem az egész világ fővárosa.

Ezt érezzük lépten-nyomon Rómában nemcsak a Forum Romanum márványoszlopai láttán, melyek csónkán és letéredetten is, de egész világot átfogó nagyságot és műveltséget tükröznek vissza, az Aventinus puhán kanyargó utcáin is áthat ez az érzés, sőt mikor a Vatikánváros hatalmas fekete SCV (Stato Città Vaticano) autóból kiszálló hermelinpalástos bitorosokat látunk valamelyik nagy templom előtt.

Hogy újságíró kartársamat sérelem ne érje, bevallom, van tételében sok igazság, mikor kijelentette, hogy Milánó Olaszország igazi fővárosa. Olaszország Milánó nélkül nagyon szegény lenne. Akármint vásárolunk, az minden Milánóban készül: a legjobb harisnya, a cömöli gyárak legszebb selyme, a fogpaszták végeláthatatlan sora, a legjobb házberendezés, az ideális irodai csőbutor, kerékpár, puder és illatszerek, a vegyészlet legtöbb terméke, — minden Milánóban készül.

Itt vannak ezenkívül a legjobb könyvkiadók. Csodálatos, mit termel még ma is Olaszország! Egyetlen ország sem veheti fel vele a versenyt Európában a könyvkiadás terén. Tudományos, művészeti, szépirodalmi könyveken kívül, most utjabban, a népművelést szolgáló, — nálunk is ismert — kis füzetek lelik el milliószámra az utcai árúdákat. A könyv mindenütt kapható, — a papírt nem adják jegyre —, üzletben, újságos bódében, sőt utcai taligákban is.

Gyakran látni ma is Rómában egy-egy nagyobb Milánó-jelzésű zöld autót, melynek oldalára a kiadó neve és címe van festve, míg az úgynök előfizetéseket gyűjt többkötetes műtörténetre vagy enciklopédiára. Természetesen a legkedvezőbb részletfizetésre. Magam is odaki-váncsiskodtam, éppen egy hatkötetes ifjúsági-enciklopédiára volt sok jelentkező. Az úgynök dorgavégeztével hazautazik fagázás masináján és a cég megkezdi a postázást.

Milánó páratlan ipari fejlettsége, élénk kereskedelme kizárólag polgárainak köszönhető. Talán nem egész helyes kifejezés a „milánói polgár” szó, mert némi nyársszerű jelzőt gondolhat hozzá az ember, pedig ettől távol állanak. Nagystilűek és józanul pontosak a milánóiak. A rendkívül könnyű felfogású latin agyvelő józanul számolni tudó fejben lakik és lelkiismeretesen elvégzett munkájuknak ebben van az eredménye. A milánói pontos anélkül, hogy gépember lenne, szavahihető, anélkül, hogy fogadkozna, gyors és mégsem felületlen; egykönnyen nem lánol, de a szépért minden áldozatra kész.

A milánói nem vág fel, nem nagyoz, ha gazdag és nem alázkodó, ha szegény. Az is milánói szokás, hogy ahány tagja van a családnak, az mind dolgozik, pl. a gyümölcs- és zöldségkereskedők mind az öt gyermeke segít az apának a boltban. Nálunk 1—2 segéd végezné el az öt gyermek munkáját. Így megy ez mindenütt: a tejésnél, vendéglősnél, stb. Így marad együtt a pénz, a vagyon pedig növekszik.

A mukaidó alatt egyetlen milánói sem amerikai, akár maga ura, akár más alkalmazója az illető.

Amint leteszik a tollat, amint bezárják a boltot, mindenki a Dóm-térre igyekszik. A milánóiak mindene a Dóm; minden villamos odavezet: ott van a város szíve. A görkös építészeti csodája, melyre csipkét kalapált a kőből a művész, — mágikus erővel vonzza a lakosokat.

Mindenki a dóm körüli galériák alatt sétál munkái végeztével. A legszebb ékszerüzletek, kávéházak, Motta — az olasz Gerbeaud — három cukrászdája, a Campari-bárok várják mindennapos vendégeiket az óriási kupolákkal borított csarnokokba. Ilyenkor üdülnek a milánóiak; világegyetem mulasztanak el ezt a szórakozást, melyet a légiriadó sem tud elvenni tőlük. Ez a kis korzós, vagy a korzósok nézése egy csésze tea kávé, egy adag fagyalt mellett, egy pohár likör, vermut árnyékából, — ez pótolja a nálunk divatos délutáni látogatásokat.

A másik, a valódi nagy szórakozása a milánóiaknak: a Scala. Ebben a csodálatos operaházban, melyről köteteket írtak már össze, — a világ legjobbjai énekeltek. De a világ minden részéből jöttek boldog turista-halandók, hogy meghallgassák az éneket. Ma csupán milánóiakból áll a közönség, de a világegyetem kell azt gondolnunk, hogy jöttányit is eseti volna a nagy színház hírneve. Egyformán pompásak az énekesek, egyformán kitűnő a zenekar s a kiállítás is ugyanolyan tündéri, mint volt a háború előtt. Csak a csillárok ontják kevesebb bőséggel a fényt s a körömcipős,

A bjelgorodi harcok hevessege inkább fokozódott, mint lanyhult - jelenti a DNB

Berlinből jelenti a DNB: A keleti arcvonalon a katonai helyzet berlini tájékozott körök véleménye szerint a hétfői nap folyamán beérkezett jelentések alapján változatlan. Ez annyit jelent, hogy a harcok keleten az utóbbi napokban kialakult súlypontokon továbbra is változatlan hevesseggel folynak és az arcvonal legfontosabb szakasza Bjelgorod térsége, ahol továbbra is elkeseredett harcok folynak. A nagy cőnák megfelelően történik a csapatok és a hadianyag bevétele mindkét oldalról. Megállapítható, hogy a harcok heves-

sege inkább fokozódott, mint lanyhult. Katonai körökben utalás történt a német hadvezetés vasárnapi különjelentésére, amely a Gibraltárból kifutó hajókaraván jó részének elsüllyesztéséről számolt be. Jól lehet torpedó repülőgépek már régebben használatban vannak, mégis most történt meg először, hogy nagyobb számban léptek működésbe és most érték el legnagyobb sikerüket. Bizonyos, hogy a jövőben gyakran emlegetni fogják ezt az új fegyvernemet.

Az évad nagy sikere a Carmen. Az előadás tündéri szép. Az utolsó felvonásban legalább husz, festőien szép ruhás banderilleros és piccadorból álló lovassapat jön fel a színpadra s vonul be az arénába. A végén négylovas hintón érkezik a Torreador és Carmen. Csak filmen lehet ilyen tökéletesen megoldani a rendezést. Feledhetetlen jelenet. Egész idő alatt azon gondolkodtam, mi az oka, hogy a zenét nem nyelte el a lódobogás. Önmagától oldódott meg a rejtély: az egyik ló elvesztette a papucsát; fekete nemezből vagy gumiból készült kis fészkek maradtak a színpadon... míg egy statisztá ének közben félre nem rugta.

Milánó, a dómot és a Sforza-kastélyt leszámítva, nem mondható túl szép városnak. Elűt a többi társától, hiszen Olaszországban minden kis falu nagyon szép, a városokban pedig a természet olvad tökéletes összhangba a művészettel. Ez a város pedig hatalmas blokkházaival, — idegen. (Hallának csak ezt a milánói honleányok, adnának nekem.) Pedig, ha szemügyre vesszük, ők is csak ezt mondhatják. Hegy nincs, folyó nem szeli át — csak az marad, amit az ember tud adni... az pedig nem teljes. Ellenben minden meg van Milánóban, ami az életet kényelmessé teszi. A technika minden vívmánya, a villanyra működő háztartás stb. stb.

Amit a természet megtagadott a várostól, azt maradék nélkül megadta környékének. Ez pedig oly szép, hogy csak Nápoly vidéke lehet vele versenyre...

Dr. DAMIN MARGIT.

Kétszáz holdon 1200 vagon fát termel a város

A tüzfamennyiségből a város alkalmazottainak és a Nemzeti Munkaközpont tagjainak szükségét fedezik

KOLOZSVÁR, augusztus 17. A Dregan-völgyben mintegy 200 holdnyi területen hónapok óta folyik az erdőkitermelés. A kitermelt tüzfamennyiségből fedezik a város alkalmazottainak, valamint a Nemzeti Munkaközpont tagjainak tüzelőszükségletét. Az erdőkitermelési munkálatok igen előrehaladt mederben folynak. Eddig körülbelül 400 vagon fát termeltek ki. A szükséglet pedig 1200 vagon. Az erdőkitermelési munkálatokat az

elmúlt napokban megtekintette Keledy Tibor dr. polgármester is. A polgármester Bikfalvy István dr. tanácsnok, a közellátási hivatal vezetőjének és Illyés Géza erdőtanácsosnak, a kolozsvári erdőigazgatóság tűzifaosztálya vezetőjének társaságában tett látogatást a Dregan-völgyben. A fakitermelési munkálatokról Szűcs Károly, a Nemzeti Munkaközpont kolozsvári szervezetének titkára tájékoztatta a polgármestert.

A Széke'y Művészeti Évre Török Erzsébetet, Kerpely Jenőt és Palló Imrét közös hangversenyre kérte fel az Országos Művészeti Tanács

BUDAPEST, augusztus 17. Az Országos Művészeti Tanács a Székely Művészeti Évből — mint ismeretes — az ország legkiválóbb művészeinek közreműködésével hangversenyeket rendez. Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter rendelkezésére ezeken a hangversenyeken csak a mi-

nisztérium és a Tanács közös döntése alapján kiválasztott neves művészek szerepelnek. Mint értesülünk, a Székely Művészeti Év keretében Kolozsvárról eddig az országosan ismert előadóművésznőt, Török Erzsébetet kérték fel a szereplésre. Török Erzsébet Kerpely Jenővel és Palló

Ryári olvasmányok fillérekért!

Asztalos Miklós: Felezzál a sae	30 fillér
Dosztojevszkij: A szelid aszony	50 "
Hamsun Knut: Viktória	60 "
Jókai Mór: Ahol a pénz nem leten	100 "
Jókai Mór: A két Trenk	100 "
Harsányi Zsolt: Livia néni	50 "
Harte Bret: Egy banya története	60 "
Kodolányi János: Suomi, a csend ország	48 "
Komáromi János: Hé, kozákok!	100 "
Kosztolányi Dezső: Tintaleves pargaluskával	50 "
Krudy Gyula: Ál-Petőfi	50 "
Krudy Gyula: Hét szilvafa	50 "

Kaphatók az

Nagy írók remekai filléres kiadásban!

Mikszáth Kálmán: Az amerikai menyecske	50 fillér
Mikszáth Kálmán: Kisértet Lublón	100 "
Mikszáth Kálmán: Az eladó bírok	100 "
Móricz Zeigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül	60 "
Nagy Lajos: János az erősebb	30 "
Rákosi Viktor: A buzeáki királyság	100 "
Sinclair Upton: Letűnt világ	30 "
Surányi Miklós: Miért van ez így?	50 "
Szini Gyula: A szerelem felhője	50 "
Tabéry Géza: Két csillag között	30 "
Veres Péter: Látófa	30 "
Wass Albert: Vörben és viharban	60 "

„Ellenzék” könyvesboltban

Imrével együtt külön hangversenyeket mutatja be Kodály Zoltán műveit, Marosvásárhelyen, Székelyudvarhelyen és Csíkszeredán. Hangversenyüket, melyen más szereplő nem működik közre, a rendezőség felkérésére Kolozsváron, Nagyváradon és Debrecenben is megismétlik.

A HÁBORÚ RÖVID HIREI

NEMET távolharcú vadászpilóták vasárnap a késő délutáni órákban az Atlanti-óceán felett végzett ellenőrző repülések során a francia nyugati partoktól 600 kilométerre négy brit bombázót lelőttek.

A TRIBUNE DE GENEVE jelentése szerint a touloni hadikikötőt az olaszok majdnem hermetikusan elzárták a külvilágtól. A kikötőben olasz szakemberek teljes erővel dolgoznak az elsüllyesztett francia hadihajók kiemelésén. A hajók közül állítólag kettőt sikerült kiemelni és kivontatták a nyílt tengerre. A két hajó Olaszország felé vette útját.

A NEMET haditengerészet biztosító járművei augusztus 15-én a norvég partok előtt lelőttek egy angol bombázógépet.

NÉHÁNY angol repülőgép augusztus 16-án éjszaka nyugat felől zavaró repülést végzett a birodalom északi területe felett.

NEMET harci repülőgépek augusztus 16-án éjszaka bombázták Portsmouth hadikikötő területét. A részben alacsonyról ledobott gyújtóbombák egész sor tüzet okoztak.

A NEMET csapatok az augusztus 15-i harcok során rendkívül súlyos veszteségeket okoztak a Szovjetnek. Összesen 193 szovjet páncélost semmisítettek meg.

AZ EGYESÜLT-ÁLLAMOK tengerészeti minisztériuma — mint az angol híroroda jelenti Washingtonból — vasárnap az amerikai tengerészet hat hajójának ellenséges támadás következtében történt elvesztéséről adott hírt. Az elvesztett hajók között van a Pickerel tengeralattjáró és a Maldox romboló. A jelentésben az van, hogy a Pickerel tengeralattjáró járőrútjáról nem tért vissza és így elvesztettnek kell tekinteni.

AZ ANGOL híroroda jelenti: A hétfőre virradó éjjel Dél-Anglia egyik tengerparti városa ellen heves légítámadást hajtottak végre.

A külpolitika hírei

AZ OFI hírszolgálati iroda részleteket közöl arról, hogy az északamerikaiak bizonyos ajánlatokat tettek a marokkói szultánnak abban az irányban, hogy az eddigi francia protektorátust amerikai protektorátussal váltsák fel. Hír szerint Rosevelt a marokkói szultánt hivatalos látogatásra meghívta Washingtonba. Ekkor a marokkói amerikai megszálló hatóság a fogságból kiengedett több algiri törzsfőnököt és felszólította őket, keressek fel Udzsda városában a szultánt. Az OFI szerint az amerikaiak szándéka nyilván az, hogy az általuk befolyásolt törzsfőnökök segítségével kibővítsék Észak-Afrikában az Egyesült-Államok érdekeit. Ezek szerint Francia-Marokkó és Algír nyugati részét, tehát az oráni köz-igazgatási területet az Egyesült-Államok érdekkörébe számítják, míg a többi részét, beleértve Tangert, brit befolyás alá helyezik.

AZ ÚJ JUGOSZLÁV menekült kormány megkezdte működését. Londonban Eden külügyminiszter fogadta Purics miniszterelnököt. Jugoszláv részről elhangzottak az első bírálatok az új kormányról, amelyben rámutatnak arra, hogy a kormányban nincsenek politikai pártok, különösen pedig a horvátok képviselői. Az új kormány azonban haladéktalanul ismertette politikáját. Purics miniszterelnök rádióban beszélt. Hangoztatta a kormány átmeneti jellegét. Kötelezően megígérte, hogy mielőtt a viszonyok megengedik, a kormány lemond és megadja a lehetőséget új, alkotmányos kormány megalakítására.

CSEHSZLOVÁK körökben valószínűleg tartják Benes moszkvai utazását. Nem titkolják, hogy tárgyalás folyt orosz—csehszlovák egyezmény megkötéséről. A brit—orosz egyezményhez hasonlóan Benes moszkvai tartózkodása alkalmából akarták az egyezményt aláírni. Feltételezhető, hogy az egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások nem folynak olyan simán, mint eredetileg gondolták. Ilyen körülmények között, jólétesült körök szerint, Moszkva értése adta Benesnek, hogy útját halassza el.

A BUENOS AIRESI hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely szerint a zsidók visszakapják az elvesztett tulajdonukat és engedélyt kapnak bármilyen foglalkozás gyakorlásához.

Zürzavarban

Irta: ZATHURECZKY GYULA

Ma nem elég már csak gunyolódni. S nem elég az elvek mezején folytatni harcot. S nem elég csupán egyeseket támadni. Nem elegendők a tulfinomult szavak és a gondosan csiszolt mondatok. Nem elegendők a harci jézusmáriák sem és a semmivé kopott örök frázisok. Meg kell gyújtani a lármafákat. Félre kell verni a harangokat. Dörömbölni kell a lelkeken s világosságot gyújtani a koponyákban. Minden erővel, minden öntudattal, minden gondolattal magyarnak kell lenni! Ez a pillanat parancsa, melyet megszab a történelem.

Mert lám, mi történik? A háboru negyedik esztendejében kiegyenlítődtek az erőviszonyok. Ez annyit jelent, hogy az ellenfelek egyre nagyobb kiméletlenséggel pusztítják egymást. A többiek számára pedig megszűnt a „páholyban ülés” kényelme. A háboru valóban mindenki háboruja lett. Senki előre ki nem térhet. Senki „meg nem uszhatja”. Harcolni kell és áldozatot kell hozni. Az egészért s általában ki-ki magáért. A harc, a küzdelem kerülhetetlen törvénye érvényesül: az erősebb marad felül! Ezért kell erősen magyarok legyünk.

Ennek az erős, igazi magyarságnak a szükségét, élését, vallását hirdettük eddig is. Amikor tiltakoztunk a frázisok ellen, melyek segítségével idegen ruhába akartak bújtatni. Amikor hangoztattuk, hogy a sorskénszerítette európai diktatorikus életformák éppen úgy nem a mieink, mint ahogy nem reánk szabták a bolsevizmust és ahogy nem nekünk való a zsidó-kapitalista demokratikus liberalizmus sem. Mindenki, minden nemzet, ha nemzet és egyéniség, maga szabja meg, maga termeli ki életének tartalmát és külső módozatait. Ezért huztunk mindig választóvonalat a történelmi barátság és a politikai együttműködés közé. A nemzeti szocializmus Németországnak éppen úgy legszigorúbb belügye, mint ahogy ugyanaz volt Olaszország számára a fasizmus és annak eltörlése. Népek közötti barátság nem épülhet fel politikai rendszerekre, csak akarásaik, igényeik, érzelmeik és szellemiségük belső közösségére. Magyarország ezért nem utánozta sem egyik, sem másik baráti hatalom belső berendezkedését. Ezért szállottunk szembe mindenkor azokkal, akik utánózni akarták. Nem mintha lebecsülnék a berendezkedést. Pusztán és mindössze azért, mert nem magyar követelményből született, nem magyar szellem termelte ki, mert nem magyar és nem magyarnak való! Azért, mert hazugság lett volna utánozni. Hazugság önmagunkkal és barátainkkal szemben. Olcsó és méltóságunkon aluli kortesfogásnak tekintettük volna azt, amit mások megselekedtek. Ha jók vagyunk barátoknak és szövetségeseknek, akkor legyünk jók úgy, ahogy vagyunk. Az elvek és eszmék közössége tökéletes lehet a rendszer külsőségeinek majmolása nélkül is. És e közösség valóban tökéletes is, mert előbb indultunk el a nemzeti és szociális úton, mint akár Itália, akár Németország.

De e pillanatban nem ezen van a hangsúly s nem ez a lényeg. A lényeg az, hogy egy majdnem teljes negyedszázad alatt a magyarság eljutott történelmének egy olyan újabb fejezetéhez, amelyben látja feladatait s ismeri az elveket, amelyek alapján azokat betöltheti. Imár világok választanak el az első nagy háboru előtti Magyarországtól. Kétségtelen, hogy egyes maradványai még megvannak s vannak szélesztendő meg nem oldott feladataink. De vajjon csak rajtunk mullott-e, hogy ez így van? S nem mesébe illően sok-e az, amit az adott körülmények között mégis elértünk s megvalósítottunk? Nem árt ezen néha gondolkozni, mielőtt arról, vagy amarról ítéletet mondanánk! Természetes, hogy sok a baj nálunk, sok a ferdeség és sok mindent — talán mindent — lehetett volna, vagy lehetne jobban is csinálni. Természetes, hogy emiatt egyesek és sokak elégedetlenek. Magától értetődik, hogy ezek bűnbakot keresnek s azt a mindenkori kormányokban találják meg legegyszerűbben. Azt büntetlenül lehet szidni napestig, s mi sem egyszerűbb azt hirdetni, hogy „ha mi volnánk kormányon, minden másképpen lenne”.

Ezt hirdette az utóbbi években harsogva a szélső jobboldal. Tömegek, komoly tömegek hittek neki. Egyenruhát szabtak s felvonulásokat rendeztek. Nem is aka-

runk itt szólni a Vezér talajgyökereiről, gyepűiről s egyéb találmányairól. Csupán arról, hogy a nagy handabanda mélyén sem sikerül találni egyetlen megtartó magyar gondolatot sem. Az ő esetleges uralomrajutásuk mindössze teljes politikai együttműködést jelentett volna legbensőbb ügyeinkben is a nemzeti szocialista Németországgal. Ezt jelentette volna, holott maga Hitler Adolf nem egy ízben mondotta, hogy a német nemzeti szocializmus nem exportáru. Ő kijelentette egy ízben éppen a magyar külügyminiszter előtt, hogy a szabad és független népek közösségén felépült Európát akarja. De a szélsőjobb mégis csak egyenruhát, karlendítést, menetelő oszlopokat és első sorban parancsolási lehetőséget látott azoknak a nagy eszméknek a kiteljesülésében, amelyek lényege a miénk is, s amelyek megteremtették a Harmadik Birodalmat. És végül is — mint argumentum ad hominem —, ha körültekintünk széles e honban, hol van ma ez a szélsőjobb? Lám, elporlottak, szavuk megszécsült s visszahullottak a semmibe, ahonnan jöttek.

S most hirtelenében a másik oldal is meghangosodott. Megint megszólalnak a „klasszikus liberalizmus” lovagjai, éppen úgy, mint minden idők minden konjunktúrájának vitézei. Lám, egyik kitűnő fiatal honatyánk is valamennyi pártot ért ragyogó gátfutása után, hír szerint ismét kopogtat politikai alma matere, a kormánypart kapuján. Ez nem baj, mint ahogy az sem országos baj, hogy némely szélsőjobboldali honatyáról kiderült, hogy míg a fórumon naponta néhány zsidót früstölkölt, addig az üzlet csendesebb régióiban együtt gsefteltek a zsidókkal. Nem ez a baj, s nem ez a lényeg. Köztudomású, hogy a politikában nemcsak Grál-lovagok szerepelnek. De a baj s a lényeg az, hogy mit hirdet ez az ugy-

nevezett „baloldal”. Nos hát alapvetően két dolgot: szabadságot s népiséget. Jól jegyezzük meg, két szent fogalmat! Valóban, szabadság nélkül nincs értelme életünknek, s minden létezésünk alapja népi mivoltunk.

De arra már nem ad senki sem választ, hogy mit ért szabadság s mit népiség alatt. Mást eleve nem érthet, mint a teljes gondolat szabadságot, sajtó szabadságot, gyülekezési és gazdasági szabadságot. Az ember egyéni szabadságát, korlátok nélkül. A szabadság alatt a klasszikus liberalizmus legalább is nagyjából ezt érti. De ne feledjük, hogy ha komolyan szabadságot akarnak, akkor igazi szabadságot kell, hogy akarjanak. Azt, hogy az ország minden polgárának nemre, fajra, vallásra való tekintet nélkül ugyanazokat a teljes szabadságjogokat adjuk meg. Mindenki beszélhet, szónokolhat, írhat, gyülekezhet, szervezkedhet, gazdálkodhat tetszése szerint. Mindenki... egyszóval minden jöttment, félbolond, büntetett előéletű, idegen s idegen érdekek képviselője. Mert itt nincs megállás. S ha erre azt mondják a „baloldarlól”, hogy amit mondok, az nem igaz és kicsavarása a tényeknek, mert a szabadságot korlátozzák az általános érvényű törvények, úgy kérdem, mely törvények lesznek, vagy lehetnek azok? A liberális Magyarországi törvényei, melyek segítségével Erdélyben román kézre került a föld, Budapest zsidó marokba a tőke és szellem? Melynek „eredményeit” az eladósodott magyar birtok, a proletárrá süllyesztett paraszt, az elvándorolt és örökre elvesztett magyar milliók, az ingó tőke kerülhetetlen uralma, a munkások kizsárolása, a magyar szellem megfertőzése, a nemzeti öntudat kiszikkasztása és illuzionizmussá tétele jelzi? Ezt akarják poraiból megeleveníteni? Ott akarják folytatni, hogy ismét „liberálisok” legyünk

mindenkivel szemben, csak önmagunkkal szemben nem?!

S a „népiség”? Istenem, Uram, megnyit összebeszéltek és irtak már erről! De ki mondta meg eddig, hogy ki a nép? A földművelő társadalom csupán? Vagy a nép a munkássztyál is? És ha nép mind a kettő, akkor miért nem nép a közép osztály? Miért nem nép a gróf? Hiszen az is magyar! S mit értenek „népi Magyarország” alatt? Az egyik jeles közíró nemrégiben megmondotta: a parasztok és munkások Magyarországot. Ez lehetséges. De ezt eddig csak Leninék hangoztatták és valóstították meg. Lehet, hogy az új baloldal és annak születőfélben lévő pártja „revideálta” álláspontját a liberalizmussal kapcsolatban. De akkor a jeles közíró miért nem sétál ki sürgősen az árnyékvilágból, hogy a magyar intellektuális középosztálybeli személyével se gátolja a „parasztok és munkások Magyarországnak” megvalósulását?

Frázisok! Frázisok! Frázisok! Félembereké kapják fel őket, politikai szélkakások kukorékolják, közéleti betyárok nyergelik meg. S válságba viszik a magyar szellemet. A magyar gondolkodást. A magyar életet. Apró, gyáva bitangjai az életnek, akik aszerint, hogy London, vagy Berlint bombázzák a hadviselő felek, csizmásan és szíjasan rohannak erre, vagy két fekete között suttognak amarra, hogy ők, csakis ők „jó fiúk” legyenek minden irányba és biztosan sütogethessék pecsenyéjüket. S az ezekeknél is veszedelmesebbek. A jóhiszemű tájékozatlanok, a hiszékenyek, a becsületes álmodozók, akik nevükkel s hírukkel zsírálják a frázisokat, tévhiteket s szélhámosságokat.

Ezért kell meggyújtani a lármafákat s félrevernü a harangokat. Ezért kell dörömbölni a lelkeken s világosságot gyújtani a koponyákban. Ezért tartunk mostantól nyilván minden ilyen megmozdulást az Ellenzék hasábjain, híven Bartha Miklós szelleméhez: „megmondani az igazat, fenn és lenn egyaránt!” Ezért virasztunk híven Erdély szelleme felett, hogy utat mutathasson a kétkedőknek s utjukat vesztetteknek.

Titokzatos gyilkosság történt Kolozskarán

Ismeretlen tettesek agyonlőtték Rotár Kornéliát tizenhét éves leányt

KOLOZSVAR, augusztus 17. Rejtélyes bűny történt augusztus 17-én Kolozsváron. Tegnap a reggeli órákban a kolozskari állomástól Apahida irányában mintegy 500 méternyire a vasúti sínekkel közel a földnek egy fiatal leány holttestére bukkantak. Az esetet azonnal jelentették az illetékes hatóságoknak. A helyszíni vizsgálat után a holttestet elszállították és a mai nap folyamán boncolják fel. A nyomozás azonnal megindult a rejtélyes haláleset ügyében. Megállapították, hogy a sine-

ken talált holttest Rotár Kornélia 21 éves román nemzetiségű, kolozskari születésű és illetőségű lakossal azonos, aki tegnap este távozott el szülei házából. A közleg lakói éjjel 11 és 12 óra között lövést hallottak abból az irányból, ahol a gyilkosság szerencsétlen áldozatát fel is fedezték. Az orvosi vizsgálat is megállapította annyit, hogy a holttesten löfegyverből származó seb van. A halál közvetlen okát természetesen a hivatalos boncolás van hivatva megállapítani. Minden valószínűség

szert a szerencsétlen Rotár Kornéliát azután cipelték a vasúti sínekre, miután végeztek vele. Kézenfekvő az a feltevés, hogy vasúti szerencsétlenségnek akarták feltüntetni a gyilkosok vagy a gyilkos a leány halálát és ezért hurcolták el. A kolozskari csendőrség széleskörű nyomozást indított a rejtélyes bűny kiderítésére. Egyelőre a nyomozás érdekében részleteket nem közölnek a nyilvánossággal. Nincs kizárva, hogy a gyilkosságnak még szenzációs háttere is megoldódik.

A legkorszerűbb német fegyver a ködvető

Robbanása következtében minden élet megsemmisül

Berlinből jelenti a DNB: A Német Távirati Iroda katonai munkatársa írja:

A keleti arcvonal elhárító harcainban igen fontos szerepet játszik a legkorszerűbb német fegyver, a ködvető. A fegyver alkalmazásával kapcsolatban katonai körökből úgy értesülnek, hogy a hatsövű ködvető

lövég nemcsak ködgránátokat lö ki, hanem repesz- és aknahatású robbanógránátokat is. A több lövést egyszerre leadó fegyver romboló hatása különösen jónak bizonyult. Robbanási körzetében minden emberi élet megsemmisül. A robbanó gránátok hatása még földerdőket és egyéb erődöket is szétrombolt. Nemrég a ködvető lövéseit

könnyen fel lehetett ismerni arról, hogy a lövedékek nyomában látható füstfelhő uszott. Az újabb kísérletezés során a fegyvert tökéletesítették, úgyhogy zavaró eszközökkel a füstfelhőket eloszlatják és így a gránát utját csak egy pirosn azó vonal jelzi. Így a ködvető ütegek állásait nem lehet olyan könnyen megállapítani.

Felelemlik a liszt és kenyéradagot

BUDAPEST, augusztus 17. A Magyarország írja: A közellátási kormányzat az új termés betakarítása vége felé különböző előkészített intézkedéssel tervezi az ország új közellátási esztendejét. Az előkészítő munkálatok során a közellátás minden ágazatára kiterjedő gondoskodással a többi között a következő irányban történt intézkedések: Most, hogy a cséplés befejezéshez közeledik ország-szerte és megjelenik a közellátásban az új liszt, intézkedés történt, hogy az új lisztkészletek felszítésével egyidőben megváltozzék a kenyér minősége is. A kiörlési arányt megváltoztatják. A kiörlési százalék eddig 90 volt, az új gabonaörlési százalékot leszállítják 85-re. Az új kenyérliszt tehát fehérebb lesz, a belőle sült kenyér is izletesebb és fehérebb a mainál. A kenyér minőségének javításával egyidőben történik gondoskodás a zsemlyeellátás rendezéséről is.

Mint illetékes közellátási helyről értesülünk, a zsemlyeellátást úgy biztosítják, hogy a rászoruló, a gyermekek, betegek, öregek zavartalanul megkaphassák zsemlyeszükségletüket. Idetartozik még az a jelentős könnyítés a lisztellátásban, hogy szeptembertől kezdve már az új, felemelt lisztfejadagok lépnek életbe. Ezenkívül most folynak a közellátási minisztériumban azok a tanácskozások, amelyeken előkészítik a kenyérfejadagok november 1-től való újabb emelését.

Köztársasági elnököt választanak Szíriában

Izmirből jelenti a DNB: A szír parlamentet aug. 17-én nyitják meg. Először köztársasági elnököt választanak, aki azután a többségi párt vezérét kormányalakítással fogja megbízni. Ezt megelőzőleg a parlament megkezdi rendes tevékenységét.

MA KEZDŐDÖTT FULDÁBAN A NÉMET PÜSPÖKÖK ÉRTEKEZLETE

Berlinből jelenti a DNB: A német katolikus püspökök augusztus 17-én Fuldában Szent Bonifác sirjánál értekezletre gyűlnek össze. Az értekezlet 26 hivatalos tagja teljes számban jelen lesz. A háromnapos értekezlet első napján pápai üzenetet olvasnak fel, amelynek tartalma eddig még nem vált ismeretessé. Tájékoztató körökben úgy értesülnek, hogy a német püspökök testületéhez intézendő pápai üzenetről van szó. Arra számítanak, hogy az üzenetet pástori levélben meg fogják említeni. Az értekezlet széleskörű előmunkálatai alapján kézenfekvő az a következtetés, hogy a fő téma a légiháború és annak kihatásai lesznek. Az értekezlet egyik vezető tagja néhány nappal ezelőtt kijelentette, hogy ezek a kihatások az egyházi életet messzeemenően befolyásolhatják.

Hirdessen Erdély legelterjedtebb napilapjában, az Ellenzékben.

HIREK

Bihar példát mutat a szeretetsomagok gyűjtésével

Nagyváradról jelentik: Az Erdélyi Párt központi székházában, a Magyar Házban gyűjtik össze a megyéből és a városból érkező szeretetsomagokat, amelyeket a harcúren küzdő honvédeknek küldenek majd télire. A szeretetsomagok már valóságos hegyeket alkotnak a házban. Különösen bort küldenek nagymennyiségben a megye minden részéből. Van olyan község, ahonnan több hektóliter bort küldöttek. De vetélkednek a községek a különféle holmik küldésében is. Így Margitta községből 630 nagyobb csomag érkezett. Egy másik községből három zsák kekszer küldöttek, s az egyik kis faluból közel 50 ezer cigarettát. A város most felkérte a közönséget, hogy a borszállítmányok továbbjuttatása érdekében ajánljon fel üres üvegeket. A vasárnapi szabadtéri előadás jövedelmét is, ami tisztán 1210 pengő eredményezett, ugyancsak a harcúren küzdő honvédek szeretetsomagjai pótlására fordítják.

JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG JELENLÉTEBEN AVATOTT ORSZÁGZÁSZLÓT MAROSHEVIZ KÖZSÉG. Marosvársárhelyről jelentik: Nagyszabású ünnepségek között avatták fel Marosheviz községben az országzászlót és hősi emlékművet, Déda községben pedig az országzászlót. Mindkét község meghitt ünnepségen megjelent József királyi herceg is, akit Dédán Mikó László Marostorda főispánja fogadott és kísért el az ünnepségekre. A zászlók megszentelése és átadása után József főherceg megható szavakkal emlékeztetett meg Erdély szabad földjén a magyarság hőseiről. — Mig a zászló felárbocson leng — mondotta nagy lelkesedés közepette József királyi herceg — mindenkor arra figyelmeztet: dolgozni, küzdeni kell, hogy az árbóc tetejére lendüljön a lobogó. — A nagyszabású ünnepséget díszmenet fejezte be.

KERESZTES BELÁT ÜNNEPELTÉK A VÁSÁRHELYI IPAROSOK. Marosvársárhelyről jelentik: A város iparostársadalma hétfőn ünnepelte Keresztés Béla marosvársárhelyi kelmefestőt, akinek ösei éppen száz évvel ezelőtt alapították meg üzemüket. Az ünnepségen megjelent Biró József dr. miniszteri biztos, az erdélyi iparkamarák főtitkára és a város képviselőiben dr. Somogyi István tanácsnok, aki a város polgármestere nevében üdvözlötte a jubiláló cég tulajdonosát. Biró József dr. üdvözlő szavaiban rámutatott arra, hogy ez az ünnepség nem az egyének szűk, hanem az évszázados céltudatos munkának ezen a földön, ahol oly örömdetes fejlődik és virágzik a székely iparosodás.

A FODRÁSZ KÜLÖN IPARJOGSÍTVÁNY NÉLKÜL ÁRUSÍTHAT PIPERE ÉS ILLATSZEREKET

A kereskedelmi miniszter a fodrásziparnak és illatszerkereskedésnek egy üzlethelyiségben történő gyakorlása ügyében a következő határozatot hozta:

— Nincs olyan jogszabály, amely tiltaná, hogy ugyanazon helyiségben a fodrászipar és illatszerrel kereskedés együttesen gyakoroltassék, annál kevésbé, mert az idevonatkozóan kialakult gyakorlat értelmében a fodrászüzletekben a fodrásziparral szoros kapcsolatban álló piperecikket is szabad árusítani. Árusíthatók tehát a fodrászüzletekben azok a piperecikkek, amelyek hajvágással, hajápolással, borotválással és kézápolással kapcsolatban állanak, így hajápolószerek, samponok, pomádék, hajszeszek, pudelek, piperezsappanok, kölnivizek, körömlakkok, hajcsattok, hajhálók stb. A fodrásziparos tehát, bár szűkebb körben, de külön iparjogosítvány nélkül is jogosult üzletében a fodrászipari munkák, mint főfoglalkozás elvégzése mellett mellékesen szóbanlévő cikkekkal kereskedni.

(Magy. Tud.)

Pinceásásból

kikerülő 'ö' det telek feltöltésére adunk, esetleg a felöltést is vállaljuk. Nagy Lajos hirdetőiroda, Hortay-ut 42. Tel. 24-52.

MAGYAR ANYÁK NEMZETI ÜNNEPÉT TARTJÁK MEG SZENT ISTVÁN NAPJÁN. Kolozsvár város polgármestere a következő hirdetményt tette közzé: A magyar anyák nemzeti ünnepét Szent István napján, augusztus 20-án délelőtt fél tizenkettőkor tartják meg a Mátyás Király Diákházban. Az ünnepség sorrendje: 1. Himnusz, előadja az „Összhang” dalárda és fuvózenekar. 2. László Dezső országgyűlési képviselő, református esperes ünnepi beszédet mond. 3. A Főméltóságú Kormányzó nevében Kolozsvár polgármestere kiosztja a sokgyermekes anyáknak a díszermeket és jutalmakat. 4. Hiszekegy, előadja az „Összhang” dalárda és fuvózenekar. Az ünnepségre belépődij nincs, külön meghívókat nem bocsátanak ki, helyfoglalás az érkezés sorrendjében. Az ünnepségre Kolozsvár közönségét ezután hívja meg Keadly Tibor dr. Kolozsvár polgármestere.

HALÁLOS BALESET ÉRT EGY EPILEPSZIÁS BETEGET. Marosvársárhelyről jelentik: Lampel Jenő 18 éves, idegbeteg marosvársárhelyi fiatalember, aki bátyjánál, Lampel József izraelita hitközségi alkalmazottnál volt látogatásban, epilepsziás rohama közben fejét beleütötte egy butor kiálló vasdarabjába. Olyan súlyos fejsébet szenvedett, hogy még a helyszínen meghalt.

A keleti fronton elesett és megsebesült német katonák arányszáma: 1:9

Berlinből jelenti a Bud. Tud.: Német katonai hely összefoglaló beszámolót adott ki az oroszok immár hat hete tartó támadásáról. A jelentés szerint az oroszok némi taktikai sikert és kisebb területi nyereséget értek el ugyan, azonban a tántoríthatatlan német védelem lehetetlenné tett minden hadászati sikert. A mos-

HORGANYKOHÁSZATI TELEPET TERVEZNEK ERDÉLYBEN. Országgrészünknek legértékesebb természeti kincsei közé tartozik az ólom és a higanyérc. Olomkohászatunk — részben most folyó korszerűsítése után — teljesen megfelelő lesz, míg a hazai horganykohászat megvalósítására most dolgoznak ki terveket. Az új ipartelep egy-két éven belül el is készül.

A kanadai valutaterv egy USA-kanadai összefogás az angol birodalom ellen

Stockholm, aug. 17. A The Banker című londoni szakkalap megállapítja, hogy a kanadai valutaterv egy kanadai—északamerikai összefogás az angol birodalommal szemben. Kanada álláspontja körülbelül az, hogy Anglia már eddig is 2 milliárd dollárjával tartozik, és ezért Kanadának az az érdeke, hogy az USA-val közös dollárfrontot létesítsen az adós Nagybritanniával szemben. Fenoforog az a veszély, hogy a két dollárbirodalom szilárd állásukból a leértékelés fegyverével Angliához való viszonyukat örök időkre állandósítani tudják. Ez pedig erősen csökkentené Angliának azokat a kilátásait, hogy a háború után fokozott kivittel szerezze meg a szükséges élelmiszereket és nyersanyagokat. Kétségtelen, hogy Anglia számára a kivétel fokozása jelent az egyetlen módot arra, hogy életben maradjon. (B. E.)

tani harcot a háború legnagyobb megsemmisítő csatájának minősítik, amivel az ellenség rendkívül nagy ember- és anyagvesztéseire utalnak. A német veszteségek nem állnak arányban az orosz veszteségekkel. Német oldalon az elesettek és sebesültek viszonya 1:9, amit igen kedvezőnek kell tekinteni.

AZ ERDÉLYI PÁRT KÉPVISELŐINEK KÖRÜTTA MAROSTORDAMEGYÉBEN. Marosvársárhelyről jelentik: Az Erdélyi Párt marostordamegyei tagozatának képviselői közül dr. Biró István és dr. Pálffy Károly országgyűlési képviselők, valamint Árkosi Jenő főtitkár tovább folytatták tájékoztató körútjukat a megyében. Legutóbb Nyáradkarácsonban és Bacsakamadarason tartottak gyűlést. Mindkét helyen sokszáz főnyi gazda előtt számoltak be a helyzetről. A hallgatóság körében különösen nagy megnyugvást kellett az a cáfolatok, amelyek a célzatosan terjesztett ellenséges hírszteleket döntötték meg.

TETTENÉRTÉK EGY TOLVAJT A KOLOZSVÁRI SZÉCHENYI-TÉREN. Tegnap délelőtt a kolozsvári Széchenyitérten tettenérték Koerán Sándor 38 éves, Kolozsvár területéről kitiltott, többszörször büntetett előleltű magyarközlősi napszámost, aki egy nyílt árusítási bódéból 8 szalmakalapot akart ellopni. Kihallgatása után átkísérték az ügyészségre.

Matolcsy Mátyás és elvbarátai bejelentették belépésüket a MÉP-be

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Matolcsy Mátyás, Matolcsy Tamás, dr. Tóth János és Paczolay György országgyűlési képviselő levelet írt Kállay Miklósnak:

„Kegyelmes Urunk!

Meggyőződésünk, hogy Nagyméltóságod minden cselekedetét Magyarország felvirágztatásának gondolata hatja át. Bizunk abban, hogy a világháború folyton súlyosbodó napjaiban megtalálja azt a helyes utat, amelyen az egész magyarságnak járnia kell, hogy ezeréves történelmi helyét elfoglalhassa és megőrizhesse a jövőben is.

A most tomboló háború viharában a nemzet fennmaradása forog kockán. Fennmaradásunk biztosítását meggyőződésünk szerint csak úgy tudjuk szolgálni, hogy minden tisztaszándékú, becsületes építő magyar erő összefog. Ebből a reményben elhatároztunkkal hozzájárulunk a nemzet egységének megteremtéséhez s szerény erőnkkel tisztelettel felajánljuk a nagy cél érdekében és a Nagyméltóságod vezetése alatt álló Magyar Élet Pártjába kérjük felvételünket.

Isten áldását kérve Nagyméltóságod személyére és magyarságunk érdekében végzett munkájára, vagyunk

megkülönböztetett tisztelettel: készséges hívei

A levélre vitéz Lukács Béla miniszter, a Magyar Élet Pártja országos elnöke válaszolt. Ertesítette a képviselőket, hogy a miniszterelnök, mint pártvezér, belépésüket tudomásul vette.

Egyetem Mozgóban

ma és holnap utoljára a példálán sikerű:

Havasi vadmadár

Csak 16 éven felülieknek!!!

LELEPLEZTÉK A BÉLA KIRÁLYI GYALOGZRED HŐSI EMLÉKMŰVÉT. Pélmónostorról jelentik: A Béla király 8-ik honvéd gyalogezred második zászlóalja a második világháborúban a keleti harcúren hősi halált halt bajtársak emlékére a pélmónostori laktanyában emlékművet állított, amelyet vasárnap leplezték le ünnepélyesen. Az ünnepséget délelőtt tábori mise vezette be, majd utána került sor a leleplezésre. A Himnusz elhangzása után Albrecht királyi herceg, ezredes mondott ünnepi beszédet. (MTI.)

A sportolók katonai beosztása és áthelyezése

Az Országos Sportközpont leiratot intézett a sportegyesületekhez a katonai szolgálatot teljesítő sportolók ügyében. A sportegyesületek ugyanis tömegesen fordultak kérvényeikkel a honvédelmi miniszterhez sportoló tagjaiknak az egyesület székhelyén, vagy közelében felállított helyőrségekben elhelyezett csapatokhoz történő áthelyezése érdekében. Az Országos Sportközpont felhívta az érdekelteket figyelmét, hogy a már bevonult sportolók sportterekből történő áthelyezését a honvédelmi miniszter általában nem engedélyezi, karpaszománya viselésére jogosult sportolók áthelyezéséhez pedig egyáltalán nem járul hozzá. Az áthelyezési kérelmek megtagadása nem jelenti azt, mintha a honvédelmi miniszter a sport iránt nem tanúsítana kellő megértést, mert éppen az ellenkezője áll fenn, a honvédelmi miniszter a vezérkari főnökkel egyetértően minden rendelkezésre álló eszközzel támogatja a társadalmi sportok ügyét. Azok az egyesületek, amelyek sportolók versenyzési lehetőségét áthelyezési kérelem útján kívánják biztosítani, szintén kivétel nélkül mulasztást követtek el, mert a sportolók katonai beosztását közvetlenül a besorozás után, tehát még a bevonulás előtt kell kérelmezni. Hivatkozik az OSK a honvédelmi miniszter érvényben lévő rendeletére, amely ilyen értelemben intézkedik. A beosztás iránti kérelmeket az illetékes szakszövetségek útján az OSK közbenjöttével kell a katonai hatóságokhoz eljuttatni. (Magy. Tud.)

ELKÉSZÜLT AZ ÚJ DUNAALATTI ALAGUT

Rövid idő alatt a főváros közművei több alagutat furattak a Duna medrére alatt. A legelső alagutat a káposztásmegyeri Vízművek telepénél létesítették, ahol hatalmas kettős alaguton át vezetik a kitermelt vizet a Duna egyik partjáról a másikra. Később a folyam déli szakaszán épült új alagut, amely a Vízműveken kívül az Elektromos Művek kábeleinek átvezetésére is szolgál. A legújabb Duna alatti alagut most készült el és ezen keresztül a Margitszigeten termelt vizet szállítják át Ujlak irányába, a budai oldalra. Az új alagut aránylag rövid idő alatt készült el, a furással egyidőben az alagut körülfalazását is elvégezték. A Vízművek a legújabb Duna alatti alagutat már át is vette a használatba. (Magy. Tud.)

AZ OLYAN EGYÉNNEK, AKINEK BÉLMŰKÖDÉSE ELÉGTELEN, S EZÉRT EMÉSZTÉSE MEG VAN ZAVARVA ÉS ALUDNI NEM TUD, ajánlatos korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet elgyomorra inni, mert ennek hasbajó hatása alapos és biztos, enyhe és kellemes. Kérdezze meg orvosát!

TÜNTETTEK

— mondotta
Gallus Viktor

PAPIRBAN, írószerben, irodai felszerelési tárgyakban teljes raktár áll az „Ellenzék” könyvesboltban.

„Ellenzék“ könyvesboltban
Kolozsvár, Mátyás király-tér 9

Az ítélőtábla helyben hagyta Csóka László volt dési nyilasvezér büntetését

KOLOZSVÁR, augusztus 17. Csóka László teljesen szerény keretek között nyitotta meg tejtermék-kereskedését Désen, majd az egyre jobban menő üzlethez politikai sikert is akart elérni. A nyilasok dési megbízottja lett. Az üzlethez befutó rendeléseknek azonban eleget tenni nem tudott, de az előlegeket szorgalmasan felvette. Miután több jelentést tettek a károsultak Csóka ellen, az ügyesség bűnvádi eljárást indított és a tárgyaláson egyrendbeli csalás büntetésben, tizenegyrendbeli hasonló vétésében és egy büntető kísérletében bűnösnek mondta ki és egyévi és tizenegyhavi börtönbüntetésre ítélte. Tettestársa, ifj. Csóka Sándor egy évet kapott.

A kolozsvári ítélőtábla szüneti tanácsa, Mikó Lőrinc dr. elnöklésével a fellebbviteli tárgyaláson megállapította, hogy a minősítés nem lehet vitás, amennyiben a vádlott megrendelőit tévedésbe ejtette, hiszen vállalkozásához tökével egyáltalán nem rendelkezett s így a szállítók pusztán a befolyó díjtelekekből akarta fedezni, tehát fennáll a csalás ténye. Erre való tekintettel a törvényszék ítéletét változtatlanul helyben hagyta. Büntető egyesbírói ítéletről lévén szó, a büntetés ezzel jogerőssé vált.

Milánó és Bazel között megszűnt a vasúti forgalom

Zürichből jelenti az MTI: Hivatalosan jelentik, hogy a svájci szövetségi vasutak a Gotthard-vonalon Bazel és Milánó között a vonatjáratot beszüntették.

Inflációs aggodalom az USA-ban

Lisszabonból jelenti a Stefani: New Yorki hírek szerint a pénzfelhígulás egyre súlyosabb méreteket ölt az Egyesült Államokban. A lapok azt írják, hogy ez a kérdés komoly veszélyt jelent a nemzetgazdaság, valamint a háborús erőfeszítés szempontjából és súlyos következményekkel járhat a háború utáni időszokban is. Megjegyzik a lapok, hogy az ed-

Parkettesési munkákat ju-
id. LŐRINCZY JÓZSEF,
lakás: Zápolya-utca 14. szám., vagy
SEBŐK-cukrászda,
Mátyás király-tér 23. Tel.: 19-59.

Amnesztia Horvátországban

Zágrábból jelenti az MTI: A horvát állam vezetője rendeletet adott ki, amellyel közkegyelemben részesít minden, a hadsereg kötelékébe tartozó bűnöst, aki katonai bűncselekményt követett el 1941 április 10-ikétől. A közkegyelemből alól kivétel az az, akik a bűncselekmény elkövetése után külföldre szöktek, vagy elbujdostak és 14 nap alatt nem jelentkeztek, akik tettüket azért követték el, hogy idegen hatalom szolgálatában az országban felborulást és zavart keltsenek, valamint azok, akik a halálos ítéletet már végrehajtották.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 10 fillér, vastagabb szedéssel 20 fillér, a legkisebb apróhirdetés díja tíz szög 1 pengő. Csak szombatra feladott apróhirdetés díja szavanként 12 fillér. Állást keresők részére szavanként 8 fillér, vastagabb szedéssel 16 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresőknek tíz szög 80 fillér. Csak szombatra feladott állást kereső apróhirdetés díja szavanként 10 fillér. Házaság, levelezés rovatba feladott apróhirdetés díja szavanként 14 fillér, csak szombatra feladott hirdetés díja szavanként 16 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadók és jellegű hirdetések után 30 fillér. Kedvezményes árak nagyobb köteteknél. Apróhirdetések előre fizetendők. Védőár díj bélyegben is beküldhető.

ZONGORÁT vagy pianót megvételre keresek mielőbbre, vidékről is. Ár mellékes. Részletes leírást Farkasházy, Kolozsvár, Postafiók 156. 2298

HASZNÁLT gőzfejlesztő kiskazán eladó, fűtőtestekkel együtt. Alkalmos duplikátor üst hevítésre vagy kisebb központi fűtésre. Cím Sipos, Magyar-utca 52. 02650

ELADÓ 240 négyzetméteres üzemhelyiség, egy nagy kombinált cipőpucoló és fresológép, teljesen új állapotban. Cím a kiadókban.

EGY-két lóerős villanymotort megvételre keresek. Demeter, Jókai-utca 16., I. emelet.

ROKAMIE, új, modern, eladó. Lázár-utca 17. 02690

IRÓGÉP, jókarban, eladó. Kovács könyvkereskedés, Szentgyörgy-utca 3.

F. ELADÓ jókarban levő áruszállító tricikli, csillár, ajtó, ablak, Honvéd-utca 55. 2335

ELADÓ nagy vas főzőkályha, csirkefőzőgép, káposztashordó és butor. Tekintő-utca 13. 02685

BÖSENDORFER koncertzongora eladó. Megtekinthető Deutsch Testvérek raktárában, Pap-utca 78. 02678

ELADÓ Triumph 500-as motorkerékpár, oldalkocsival. IV. ker. Révai-utca 13. 02684

TELJESEN jókarban levő, sötétkék, mély gyermekkosz, jó gumikkal eladó. Bartha Miklós-utca 6., jobbra. 02680

HALÓ, ebédőbutor eladó. Izabella 7. 2327

MODERN, kombinált szoba, lakozott, alig használt és csónakos varrógép eladó. Fogoly-utca 7., ajtó 1. 2331

ELADÓ egy férfi és egy nő kerékpár, Erdőházi Gyulai Pál 21. szám alatt. 2333

Külföldi és magyar bélyegeket cserélnék. 4 napig Kolozsváron Széchenyi-tér 1. I. 6. 02688

OLCSÓN ELADÓ jókarban levő 4 több részből álló szalongarnitúra, orvos, fogorvosi rendelő, váróterem, ügyvédi iroda részére alkalmas. Wágner Gusztáv kárpitos, Kossuth Lajos-utca 22. F. 02680

ELADÓK: Szép kivitelű, zománczott konyhaberendezések, diófurni hálók, kombinált szekrények, asztalok, székek, foteliek, rokokó és világos szép íróasztalok. Török István asztalosnál. Teleki Pál-utca 3. szám. Óvárban. 04354

ELADÓ négyhónapos gyönyörű magyar puli, fekete kan, Kismester-utca 9. 2332

ALKALMAZÁS

NAGYVÁLLALAT keres azonnali belépésre perfekt gépirónöket és jóírású, számolni tudó tisztviselőket. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével „Azonnali” jellegre a kiadókba kérék. Gy. 02655

FIATAL tisztviselőt esetleg kereskedelmi érettségivel, gyakornokot azonnallal alkalmaznánk. „Iparvállalat” jellegre. 02655

GYORS, gépirásban jártas gyakornokot azonnallal alkalmaz a Turul Magyar Országos Biztosító Intézet Rt., Hitler-tér 1. I. emelet. 02659

KOMOLY, megbízható nő keresek félnapra, kéthónapos kisfián mellé. Cím a kiadókban.

GYAKORLOTT fényképésznőt (retusornőt) keres azonnallal Kovácsky műterem, Mátyás király-tér 13. 2334

URIFODRÁSZ, jómunkás segédet felvesz azonnallal Dudás fodrász, Horthy-ut 4. 02670

NŐI szabósegédet, segédanyit felvesz Klein nőiszabóság, Bolyai-utca 4. 02683

RADIOSZERELŐT felveszek. Ugyanott rádió, víz, villany szerelő tanulókat alkalmaz. Szentgyörgy-utca 5. Telefon 36-27. F. 02670

KISZOLGÁLÓ kiasszony felvétetik. Cseke-cukrászda. Horthy-ut 4. 2329

VIDÉKI fényképészeti műterem keres szak- képzett üzletvezetőt és segédek, esetleg nőket. Vallás nem számít. Magas javadalmazás, Cím a kiadókban. 2328

INGATLAN - LAKÁS

KERESEK 1-2 vagy 3 szobás, konyhás lakást szeptember 1-re. Cím a kiadókban. 02305

ELŐNYÖS FELTÉTELEKKEL KERESEK: Butorozott szobát vagy szobás, konyhás lakást; belváros környékén butorozott szobát fürdőszobával, magános nő részére; Butorozott garzoniert sürgősen; kétszobás modern belvárosi lakást, háromszobás villalakást fürdőszobával; vendéglőt vagy italmérést engedélyel. Nagy hirdetőiroda, Kolozsvár, Deák Ferenc 34. F. 02637

GIMNAZIUM tanárnő keres szeptember 1-től butorozott szobát teljes ellátással vagy anélkül, esetleg tanításért is. Megkereséseket „Fiatalkor” jellegre a kiadókba kérék. 02637

ELADÓ 2 szoba, konyha, előszoba, új ház, azonnallal beköltözhető, 25.000 pengőért és új szoba, konyha, 15.000 pengőért, Irászat ut 10. sz. 02691

HÁROM egyetemi hallgató keres kétszobás, rendesen butorozott lakást esetleg egy nagyobb szobát szeptember 1-re, központban vagy ahhoz közel. Jól fizetünk! Ajánlatok Minerva papírkereskedés, Süveges urhoz. 2330

Központban, jól jövedelmező bérház 3 szoba, összkomfort, azonnallal beköltözhető, sürgősen eladó. **Tisztelettel viselőtelepen** háromszobás, összkomfortos forrás ház, azonnallal beköltözhető, **vasútállomás** mellett családi ház, két szoba, konyha, sürgősen eladó. **Vasúti műhelyeknél** szép családi ház eladó. Ugyanott nagy gyümölcsös, kisebb házzal sürgősen eladó. **Bulgária-telepen** több kisebb családi ház, **Brétfüben** és **Szentgyörgyhegyen** szép gyümölcsösök, nagyon olcsón eladók. **Kolozsvár** környékén sürgősen eladó 280 katalin hold birtok egy tagban, 120 kat. holdon, szántó, 50 kat. hold erdő, a többi lefelé, kaszáló. **Kolozsvár** központjában emeletes, új ház, 3 szoba, összkomfort és háromszor két szobás, összkomfort, nagyon olcsón, sürgősen eladó. Kizárólagos megbízott **Lattinger**, miniszterileg meghatalmazott ingatlanforgalmi iroda, Bányáth Miklós-utca 5. Telefon: 17-33.28-

SÜRGŐSEN eladó erős központban bérház, havi jövedelem 450 pengő, 110 ezer pengőért Villahely két utcai fronttal, 1 szoba, konyha, 900 négyzetméter 25.000 pengőért. Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19. H. 02680

BÁRMILYEN ingatlanok vételét, eladását, esetleg elcserejét előnyösen közvetítenek csak eredmény esetén fizetendő. Miniszterileg meghatalmazott ingatlanforgalmi irodában. Mátyás király-tér 19. 02680

GYALUBAN eladó házatelek felerészről Értekezhetni Kolozsvár, Szentgyörgy-utca 33. sz. II. 6. 02680

ELCSERÉLNÉM szép szoba, éléskamrával, álló, 18 pengő bérleti lakószobát, nagyobb lakással. Monostori-ut 15., ajtó 4. 02680

ELEGÁNSAN butorozott szoba, fürdőszoba, szobahasználattal kiadó. Cím a kiadókban. 02680

Mindenkinek fontos a most megjelenő

legújabb nyári vasúti menetrend b

(Vasúti Utmutató Menetrendkönyv kiadóhivatalának kiadása.)

Kapható az Ára 2 pengő

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. VIIV

dékre 2.20 pengő előzetes beküldéséből mellett azonnallal szállítjuk.

Augusztus

17

Kedd

SZINHAZ = MOZI = RÁDIO

A nap kel 4 óra 59 perckor, nyugszik 19 óra 08 perckor. A hold kel 20 óra 51 perckor, nyugszik 8 óra 01 perckor.

A protestáns naptár szerint Ilona, a róm. kat. naptár szerint Ilona cs., az újgörög naptár szerint Flor, és Laur. napja van.

EMLEKEZTETŐ

1855 augusztus 18-án született Gabányi Árpád színművész, a Nemzeti Színház tagja jellemzően volt, aki főként az arctékra fektetett nagy súlyt. Irodalmi munkássága is említést érdemel.

Szolgáltatás győgszertárak

Egyszervu, Mátyás-tér 10. sz. Telef: 32-23. Kereszt, Mussolini-ut 2. sz. Telefon: 13-19. Hargita, Horthy-ut 1. szám, Telefon: 21-55. Pádai Szent Anta, Hitler-tér 13. sz. Telefon: 31-10.

Muzeumok

Egyetemi Általános Növényzeti Intézet (Farkas-utca 1., Közp. Egyetem, I. udvar felől bejárat) múzeumi: Alföldi múzeum, Erdélyi szoba, Tanszer- és Amerikai-Aziaszki múzeum, nyitva minden hónap első vasárnapján d. e. 10-12 óráig (díjmentesen).

Kolozsvár thj. sz. kir. város múcsarnokának második kiállítása (Budapesti Szépművészeti Múzeum anyagából) nyitva délelőtt 10-1.ig, délután 4-7-ig.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben, Majális-utca 42. Nyitva: 8-13, 15-19 óráig. Állattani Múzeum: Mikó-ut. 5. sz. Nyitva 9-12 óráig.

MÚZEUMOK: Erdélyi Múzeum ösköti, a római, népvándorlási, iparművészeti és művészettörténeti. Renaissance képművészet. Bástya-utca 1. Nyitva 9-13 óráig.

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétköznapokon délelőtt 8-1.ig és délután 3-8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3-9 óráig.

MOZIK MŰSORA

ÁRPÁD: BOB HERCEG. Főszerepben: Simon, Szilassy, Kovács Kató, Rajnay, Mak-

lár. Előadások mindennap, vasárnap 11 óra 4, 6 és 8 órakor.

CORVIN: HETEN, MINT A GONOSZOK Főszereplők: Mednyánszky Ági, Sárközi János, Bilcsi Tivadar, Vaszary Pini, Maklár Zoltán, Szatmári Margit, Kili, Manyi. Nagyothallóknak díjtalan fehallgató. Kezdet: negyed 5, negyed 7, negyed 9 órakor, szombaton és vasárnap reggel 3 óráig. Minden vasárnap és ünnepnap délelőtt 11 órakor matiné.

EGYETEM: Ma és holnap utóljára: HAVAS VADMADÁR. (Csak 16 éven felülieknek.) Csütörtöktől: SZERENCSEI FLÓTAS.

ERDÉLY: KALOZSZEREM. Az olasz filmgyártás legkimagaslóbb filmóriásain Főszerepben: Doris Duranti, Fosco Giuglietti, Camilo Pilotto. Előadások kezdete 4, 6, 8 órakor. Következő műsor: HÁROM CSENGŐ.

MÁTYÁS: IFJUSÁG. Főszerepben: Simon Simon, Jean Pierre Anmont, Raymond Ronleau. Előadások: 4, 6, 8 órakor.

RAKÓCZI: A HARMINCADIK. A legnagyobb magyar filmalkotás. Főszerepben: Páger Antal, Pelsőczy Irén. Irta: Kertész Csidi Márton. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Előadások kezdete 4, 6 órakor.

RÁDIO

SZERDA, AUGUSZTUS 18.

5.40 Úzen az otthon, 6.40 Ebresztő, 7.00 Hírek, közlemények, hanglemezek, 10.00 Hírek, 10.15 Székesszabolcsi Tűzoltózenekar, 11.15 Hangszerszólók, 11.40 Jönnek a gyerekek, 12.10 Rádiózenekar, 2.00 Orly-tánczenekar, 3.00 A rádiózenekar műsorából, 3.30 Műpünk augusztusi védőszentjei, 5.00 Magyar ták, 5.45 Harc a tündéért, 6.00 Honvédműsor, 7.00 Székely szent hegyre, 8.45 Egy rézszál szében beszél. Magyar operettészletek, 10.10 Ki mit szeret? 11.45 Hírek

Három új játékos a KAC csapatában

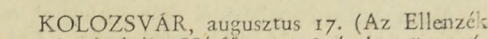
160 m *ifj. női melluszás*: 1. Alexi KAC 1.17.4 mp. 2. Kovács KEAC 1.47.8 mp. 3. Hant KAC 1.53 mp. 50 m *békagyorsuszás* (10 éven aluliaknak): 1. Million I. KAC 52 mp. 2. Million II. 57 mp. 3. Million III. 57.6 mp. 50 m *női gyors*: Rafael KAC 36 mp. 2. Kovács KAC 41 mp. 3. Barát KMTE 47 mp. 50 m *békamelluszás*: 1. Sipos KAC 54 mp. 2. Majos KAC 60 mp. 3. Klein Walter KAC 1.08 mp. 50 m *gyerek gyors*: 1. Erdélyi KEAC 41.1 mp. 2. Törös KAC 41.3 mp. 3. Szapponas KMTE 45 mp. 50 m *ifj. leányhát*: 1. Kovács KAC 44 mp. 2. Hant KAC 55 mp. 3. Szabó KMTE 57 mp. 100 m *férfi gyors*: 1. Váradi KAC 1.07.8 mp. 2. Sarkadi KAC 1.09.9 mp. 3. Csizmás KAC 1.11.3 mp. 50 m *leánymelluszás*: 1. Kovács KEAC 48.8 mp. 2. Buksa KAC 53.1 mp. 3. Kiku KEAC 57.1 mp. 100 m *fiú-mell*: 1. Szöllősy KAC 1.36.4 mp. 2. Szűcs KAC 1.39 mp. 3. Gálffy KAC 1.47 mp. 100 m *fiú gyors*: 1. Kányádi KEAC 1.25 mp. 2. Gudor KAC 1.27 mp. 3. Gebefügi KEAC 1.27.4 mp. 200 m *férfi gyors*: 1. Jordáki KAC 2.42 mp. 2. Váradi KAC 2.42.8 mp. 3. Antti KAC 2.59.9 mp. 4x50 m *ifjúsági gyorsváltó*: 1. KEAC 2.29 mp. 2. KAC 2.38 mp. Az uszóverseny befejezése után a KAC vízilabdacsapata 7:0 (3:0) arányban győzte le Kolozsvár vegyes csapatát.

A JÖVŐBEN A GAZDASÁGI ELŐ-
JÁRÓK IS MEGJELENNEK A LEGEL-
TETÉSI TÁRSULATOK ÜLÉSÉIN. Báp-

A KAC LABDARUGÓSZÁKOSZTÁLYÁNAK SPORTBIZTOSÁGA szerdán, augusztus 18-án este 8 órakor idénynyitó ülést tart az egyesület Unió-utca 21. sz. alatti helyiségében, melyre az összes sportbizottsági tagokat ezúton hívja meg a vezetőség.

ilyen árut termelnek. Ez a rendelkezés ma-
nár árkalkuláció szempontjából nem szolgál-
tat megfelelő alapot. A termelés folyamatos-
sága érdekében új armegállapításra volt szük-
ség. A szövetség írásbeli felterjesztéseivel és
személyes eljárással elérte, hogy az illetékes
hatóság részéről felhívást: készítsen részletes
előterjesztést az új árkalkulációra vonatko-
zóan. Ez meg is történt és a szövetség most
abban a helyzetben van, hogy már jelezhetné
tagjainak: az új végleges árrendezés a napok-
ban megjelenik. Nemzeti érdek fűződik ah-
hoz, hogy az árak kellő szabályozásával me-
gővják a megrázkódásokatól a szolid üzlet-
vállalkozást, biztosítsák a termelés folytonos-
ságát, a nagyszámú székelyföldi munkás ke-
nyerét és foglalkoztatását. A szövetség mun-
kásságának nagyrésze volt abban is, hogy az
elmúlt hetekben a tűzifa és faszén árát ki-
elégítően rendezték.

ÜZLETI könyveket és könyvelési papírokat legolcsóbban az „Ellenzék” könyvesboltban vásárolhat. Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Telefon 11—99.

KOLOZSVÁR, augusztus 17. (Az Ellenzék munkatársától.) Hétfőn este 8 órakor ünnepélyes külsőségek között megalakult a Dermatobánya Lovászegyesület. A Mátyás király-ter 21. szám alatti egyesületi helyiségben rendezett alakuló ülésen közel százötvenen jelentek meg, köztük a városi és a katonai hatóságok vezetői közül igen sokan. A hadtesti képviselőtében Szabados Béla alezredes, mint az erdélyi IX. lövészkerület vezetője és Borsiczky Imre őrnagy, mint a járási leventeparancsnokság vezetője. Megjelent az ülésen báró Atzl Ede főlovasszermester és vitéz Vattay Ferenc ezredes, a Wessellyi Lovászegyesület képviselőtében. A Magyar Húszekegy elhangzása után Zudor János vezérigazgató elnök kísérel megkezdődött az alakuló ülés. Balás Béla tart. alezredes, igazgató felkérte Kröbi Lajost az alapszabályok ismertetésére, majd Venczel Géza tart. főhadnagyt, tiszttelviselő mondott lelkes, buzdító beszédet. Ismertette az egyesület célját és kiemelte hazafias célkitűzéseit. Az alapszabályok elfogadása után megválasztották a tisztkart. Elnök Zudor János vezérigazgató, társelnök Balás Béla igazgató ügyvezető elnök dr. Jászay Károly, főtitkár Venczel Géza tiszttelviselő, alelnökök: Hadnagy Árpád mérnök, Györgypál Reszó cégevezető Horváth Károly lakatos, Inczeffy Lajos főmérnök, Nagy Árpád tiszttelviselő, Szekernyei Gerő munkás, főtitkár Kröbi Lajos tiszttelviselő titkárok: Boldnár Mária tiszttelviselő, Keszler Anna tiszttelviselő, Dobai Endre vízvezeték-szerelő, Varga Sándor tiszttelviselő, pénztáros Csepregi Ferenc tiszttelviselő, Védnökökké választották vitéz Vattay Ferenc ezredest, Szabados Béla alezredest, vitéz lovag Lányi-Linzer Sándor alezredes hadiüzemi parancsnokot és vitéz Borsiczky Imre őrnagy, leventejárási parancsnokot. Az egyesületnek máris 250 tagja van. A választmányban 15 tag működik.

Az alakuló közgyűlést Zudor János vezérigazgató lelkes, buzdító szavakkal zárta be. Öntudatos, hazafias munkára szólította fel a egyesület tagjait. A lelkes sportvezér szavai nagy tetszésnyilvánítással fogadták. A rendkívül bensőséges, mindvégig hazafias szellemben lefolyt alakuló közgyűlés a Himnusszal fejeződött be.

KOLOZSVÁR, augusztus 17. Szabó Gyula
ördögkeresztúri lakos feljelentést tett a kolozs-
vári rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki
zsufolt vonaton egy észrevétlen pillanatban ki-
lopta zsebéből pénztárcáját. A tárcában irato-
kon kívül 1000 pengő készpénz is volt.

Tarr Aranka kolozsvári lakos ugyancsak ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, aki behatolt Unió-utca 10. számú házban levő lakására és onnan ellopott 500 pengő készpénzt.

Simon Viktorné Kálvin-utca 15. szám alatt lakos álkulcsos betörő ellen tett feljelentés aki kihasználva az alkalmat, amikor nem tartózkodott senki a lakásban, behatolt és a lezárt szekrényt felfeszítve, ellopt 8000 pengéértékű aranytűt.

Nagy Dánielné Kisfaludi-utca 31. szán
alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tet-
tellen, aki álkulccsal behatolt lakásába és on-
nan 1000 pengő értékű abroszt és ruhanemű-
lopott el.

A Vaasa című elterjedt vidéki finn lap írja: Amerikában gyakran követelték, hogy Finnország kössön békét. Most, midőn ismét szóbahozták ezt a kérdést Finnországban nagy megdöbbenéssel áldapoltatták meg, hogy a kívánsághoz az Egyesült-Államokban ijesztő megjegyzést fűztek. Az amerikai lapok ugyanazt hangoztatják, hogy Finnország békéje elsősorban Oroszországtól függ. Ha nem is így gondolkoznánk — írja a lap — ügyünket elveszettnek kellene tekintelnünk, mert egészen bizonyosan tudjuk, milyen békét juttatnának nekünk, ha az elsősorban Oroszországtól függene. Nagyon jól emlékszünk arra a veszélyre, amely Oroszország részéről jelentkezik, amidőn Sztalin megszegte a moszkvai békét és újabb háborút indított ellenünk. Már akkor kiderült, hogy Oroszország szándéka kétségtelenül a finn nemzet kártatása.

Már csak utóvédharcok folynak Sziciliában

Bernből jelenti a Bud. Tud.: A szövetségesek főhadiszállásáról jelentik: Sziciliának az ellenséges csapatok által történő kiürítése gyorsan folyik. A brit-amerikai-kanadai csapatok a település északi partvidékén, valamint a középső szakaszon lassan nyomulnak előre.

Nem tulajdonítanak jelentőséget a még folyó utóvédharcoknak. Azt mondják, hogy a szicíliai hadjárat befejezettnek tekinthető, mivel a német-olasz csapatok végleges visszavonulása legfeljebb napok kérdése. Szicília kiürítése számos vízijárművel történik, amelyek nagyszámu üteg védelmében bonyolítják le a forgalmat. A keleti part mentén előrenyomuló 8-ik hadsereg az elmúlt 24 órában megszállta Piedimontet és Fiume-Frettot. A 7-ik hadsereg, amely az északi partvidéken nyomul előre, benyomult a Pattitól körülbelül 13 kilométernyire lévő Oliverbe. A jelentés rámutat arra, hogy az előnyomulást tulajdonképpen csak aknamezők akadályozzák, mert az utóvédharcok nem komolyak.

Helyzetjelentés a szicíliai arcvonalról

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a szicíliai harcokról:

A szicíliai arcvonal északi parti sávján az északamerikai csapatok új átkaroló és áttörési kísérleteik során a német csapatok szárnyállásainak hatásos tüzebe kerültek. A német csapatok engedték, hogy az amerikaiak teljes szélességben támadásra csoportosuljanak és észrevétlenül maradtak. Amikor azután támadásra indultak, szokatlan súlyos veszteséget okozó tűz-rajtaütést hajtottak végre. Ugyanakkor azonban az olasz ütegek is zárótűzet zúdítottak az amerikaiakra. A fő-

képp gyalogságból álló amerikai csapatok erre a kétoldali harcra nem voltak felkészülve. Így aztán a német harcscoppekkel vívott kemény harcok után kiürítették a csatateret. Az amerikai támadókötélékekből csak néhánynak sikerült lőtávolból elvonulni. A legtöbbnyire sebesültből álló foglyok teljesen kimerültek. A középső arcvonalszakasz fennsíkján vasárnap is könnyedén verték vissza a német csapatok a kisebb amerikai kötelek ujjabb támadásait. Patton erői zömménél az átcsoportosítás tart. Felderítő eredményekből megállapítható, hogy az

első kanadai gyalogos hadosztályt — amely vasárnap a támadó élt alkotta — rendkívül nagy veszteségei következtében kivonták az arcvonalból. Kanadai foglyok kijelentése szerint a hadosztály tisztái és legénységi állományának 60—70 százaléka maradt a Nebrodi-hegységtől délre lévő véráztatta csataterén. Az Etna és a partvidék közti szakasz keleti szárnyáról érkezett jelentések nem tudnak jelentős harciselekményekről. Montgomery csapatai felzárkózni igyekeznek és utánpótlásuk közelebbhozásával próbálkoznak.

Olasz hivatalos:

A messinai-szoros övezetében elkeseredett ellenállást fejtenek ki a német-olasz védők

Milánót, Viterbót és Novarát bombázták az angolszász repülők

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz főhadiszállás 1178. számú közleménye:

Az olasz—német csapatok vasárnap is feltartóztatták az ellenséges erők előnyomulását a messinai-szoros övezetében. Vadászgépeink ismételt harcászattal ellenséges kötelékek ellen és kemény légiharcok során lelőttek 5 Spitfire és 5 Curtiss-repülőgépet.

A Földközi-tenger nyugati részén torpedóvető repülőgépeink merész támadások során elsüllyesztettek 2 gőzöst, összesen 12.000 tonna tartalommal, egy közepes tonnatartalmú hajó pedig találatok következtében felrobbant. Német repülőgépek Szicília vizein súlyosan megrongáltak 2, összesen 9000 tonna hajóteret kitevő szállítógőzöst. Olasz repülőgépek több bombát dobtak le Bizerta kikötőberendezéseire. Három repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Vasárnap hajnalban olasz torpedónaszádok a Spartiventi-fok közelében merész támadást intéztek egy angol hajóval szemben. Elsüllyesztettek egy könnyű cirkálót.

Az ellenség hétfőre virradó éjjel ismét légitámadásokat intézett Milánó, továbbá Viterbo és Novara ellen. A légvédelmi tüzérség találatai következtében az ellenség Viterbónál 4, Milánónál pedig 3 repülőgépet veszített. Milánóban a támadás újabb súlyos károkat okozott. További ellenséges bombavető Cagliari közelében zuhant le a légvédelmi ütegek találatai következtében.

Az olasz hadijelentés kiegészítéseként közlik, hogy a hétfőre virradó éjszaka a Novara ellen intézett légitámadás következtében a lakosság, eddigi megállapítás szerint, 14 halottat és sebesültet veszített.

Stockholmi jelentés a charkovi csatáról, a harcok hevességének tetőfokáról és a korszerű orosz hadigépezetről

Stockholmból jelenti az MTI: A stockholmi sajtóban közölt háborús jelentések között az első helyet a német véderőparancsnokságnak az a jelentés foglalja el, amelyben a nagy angolszász hajókaraván ellen intézett sikeres támadásról számol be. A keleti arcvonalon a legfontosabb eseménynek a Charkov közelében dúló nagy csatát mondják, amely immár tíz napja szakadatlanul tart.

A Berlinből érkező jelentések hangsúlyozzák, hogy a harcok rendkívül kemények és nincs szilárd arcvonal, hanem a mozgó hadműveletek széles területre terjednek ki. Berlinben számolnak azzal, hogy az oroszok még óriási erőfeszítéseket fognak tenni, mert szeretnék elérni a Dnyeper kanyarulatát.

Moszkvából Stockholmra érkező jelentések elismerik, hogy a charkovi harcok központjában a német ellentámadások állnak. Az utóbbi napok harcaiban több helység többször cserélt gazdát. Brjanszknál, a harcok másik súlypontjában a szovjet csapatok — mint a moszkvai

jelentések is elismerik — egyre erősebb ellenállást utköznek. A németek a legutóbbi harcokban sikereket értek el. Spasz—Demenszk környékén a németek erősítéseket vettek be. Heves ellentámadásokat indítottak.

Berlinben a keleti harctér helyzetét általánosságban úgy jellemzik, hogy a harcok hevesége már elérte azt a pontot, amire az oroszok egyáltalán még képesek. Az oroszok jól felszerelt csapatokkal támadnak. A harcok középpontjain minden fegyvernemet felvonultatnak. A korszerű orosz gépezettel szemben a német hadvezetést kiváló új fegyvereket szerepeltet. Az orosz tömegek fölényes hadvezetők művészetbe utköznek. Az oreli és bjelgorodi harcok eléggé megmutatták, hogy a német hadvezetés mennyire megzavarta a Szovjet harci erejét. Bár a szovjet vezetés az oreli csata egyes szakaszaiban nagy sikerre, egész német seregeknek bekerítésére számított, még háromheti elkeseredett harc után sem tudták kicsikarni a döntést. Oreli kivételével a Szovjet seholysem tudott nagyobb területet nyerni.

De nem volt hajlandó másról beszélni, mint az időjárásról. Eden külügyminiszter előreláthatóan szeptemberben érkezik Quebecbe. Megérkezése után kezdik meg az értekezlet politikai anyagának megvitatását.

Az Observer diplomáciai munkatársa arról értesült, hogy Sztalin a quebeci értekezlet előestéjén levelet intézett Roosevelthez és Churchillhez. Noha a hírt hivatalosan nem erősítették meg, londoni hivatalos körökben úgy vélik, hogy a híresztelésnek lehet valami alapja.

Sztalin levele állítólag igen szívélyes hangú. Sztalin szerencsekívánatait fejezi ki a szicíliai hadjárat sikeres alakulása alkalmából. A második frontot Sztalin állítólag egyetlen szóval sem említi.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph hétfői jelentése szerint a quebeci értekezlet befejezése után Eden brit külügyminiszter és Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere, tárgyalásokra Moszkvába utaznak. Ezt a határozatot Churchill és Roosevelt Churchillnek a Hyde-parkban való tartózkodása alatt hozták — mondja a jelentés.

Népvándorlás Milánóból a svájci határ felé

Zürichből jelentik: A szombat éjszakai bombázás után vasárnap éjjel újabb támadás érte Milánót. A támadás okozta tüzeket sok helyen még el sem oltották, amikor újabb veszedelem jelent meg a város felett. A támadók egy része svájci terület felett szállt el. A Milánó elleni támadás két hullámban folyt le. Az újabb bombázásról még nincsenek részletek, csak annyit tudnak, hogy most sem kimélték a lakott részeket. A lakosság már a múlt hét elején nagy tömegben indult Felső-Olaszországba. Asszonyok, gyermekek és öregek tizezrei vonulnak a

svájci határ felé. Elhelyezésük és élelmezésük igen nagy gond.

Zürichből jelentik: Sziciliában a harcok az északi szakaszon. Barcelona és a déli szakaszon Taorminánál folynak. A tengely inkább csak utóvédek harcával foglalkoztatja az ellenséget. A csapatok zöme a messinai hídfőhöz vonult vissza. Hír szerint a szorosan mesterséges köd leple alatt folyik a csapatok átszállítása Calabriába. A tengelycsapatok késleltető harcokat vívnak. Hétfőn reggel érkezett jelentés szerint az amerikai páncélosok élei északon még 25 kilométerre vannak Messinától.

Sztalin levelet intézett Roosevelthez és Churchillhez?

A quebeci értekezlet után Eden és Hull Moszkvába látogat

Quebecből jelenti a Bud. Tud.: Churchill vasárnap visszatért Quebecbe. Távolléte alatt a brit—amerikai és kanadai vezérkarok főnökei részletesen kidolgozták a terveket, amelyeket Churchill és Roosevelt elé terjesztettek

jóváhagyás végett. Roosevelt elnököt hétfő este hívják Quebecbe. Az értekezlet résztvevői rendkívüli titoktartást tanúsítanak az értekezlet tárgya tekintetében. Churchill sajtóértekezleten fogadta ugyan a lapok képviselőit,

Matteoti gyilkosát Libiában „kivégezték” az angolok, most Rómában elfogták

Rómából jelenti a Bud. Tud.: A Voce d'Italia című lap azt írta, hogy Dumini, a Matteoti egyik gyilkosát 1941 áprilisában az angolok letartóztatták és három tárgysával együtt, kénkedés miatt, halálra ítélték. A négy vádlotton végrehajtották az ítéletet, de míg a többi három azonnal meghalt, Dumini csupán a nyakán sebesült meg és halottnak tetette magát. Ezen sikerült neki elrejtőzködni, míg a tengelycsapatok meg nem szállták Dern át. Olaszországba való visszatérése után Dumini jelentést tett kalandjáról.

MENNYI A SZOVJET REPÜLŐGÉPVESZTESÉGE

Berlinből jelenti a DNB: A német vadászok, a légvédelmi tüzérség ütegei és a csapatok július hónapban összesen 3016 bolsevista repülőgépet pusztítottak el. Ez az eddig elért legnagyobb havi lelőési szám. E hónap eredményeit figyelembe véve, a bolsevista repülőveszteségek 1943 első felében 9464 gépre, a háború kezdete óta pedig összesen 43.642 gépre rúgnak.

BAJTÁRSÁK! A 21-esek f. hó 17-én este 7 órakor Szentegyház-utca 99. sz. alatt tartandó összejövetelére meghívjuk az összes helyi bajtársi szövetségek tagjait. Vezetőség.

Figyelem! Csak az Ellenzék hirdetésétől való eredményesek

ELLENZÉK politikai napilap

Felolós szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felolós kiadó:

VITA SÁNDOR